

Hordac (Introduction)

Haddii aad tahay qof dumar ah oo ku nool UK oo dhibaatooyin qoysk la kulmeen, waxaa ku caawinkara buuga dadka ka soo badbaaday dhibaatooyinka qoyska oo la yidhaahdo 'Buuga Badbaadayaasha' (Survivor's Handbook).

Dumar fara badan oo cidwalba leh ayaa dibaatooyin ka soo qaadhaan qoyskooda dhexdeisa mar walba. Haddii dhibaato nocaas alii ku soo qaadhay khalad kuma lehid mana aha in aad naftaada ku eedayso.

Buuga badbaadayaasha oo ka kooban gaybo yar-yar waxa loogu talagalay in uu kaa caawiyo waxyaabaha ugu horeeya ee adiga iyo caaruurtaadu la kulmi kartaan. Buugan waxaad ka helaysaa ururo aad la xidhiidhi karta meelo aad tegi karto iyo waxyaabo aad sameynkarto si aad u kordhiso amaankaaga iyo ka caruurtaada.

Buugan waxaa muhiimadiisu khuseeya dumarka, sababtoo ah

- Dhibaatooyinka qoyska dhexdiisa ah waxa badankooda gaysta raga waxaana loo gaystaa dumarka.
- Adeegyada warbixinta iyo taageerada ah ee ururka caawimada dumarka (Women's Aid) bixiyo waxaa loogu talaqalay dumarka iyo carruurta.

Haseyeeshe haddaad tahay nin ay dhibaatooyin qoys ku dhaceen ama haystaan buugani adigana wuu ku caawinayaa.

Ururka Women's Aid wuxuu u mahad celinayaa 'The Body Shop' oo ku deeqay kharaska lagu soo diyaariyey boogan oo aad loogu baahnaa.

Digniin (Warning)

Haddii aad ka baqayso/cabsanayso in qof ogaado in aad qashay websitkan, akhriso warbixintan amaanka ku saabsan ee hoos quran.

Sidee qofka dhibaataada gaystay u ogaankaraa bogga internet-ka ee aad gashay? (How can an abuser discover your internet activities)

Fadlan digniinahan hoosku qoran akhriso si aad u ogaato talaabooyin kordhinaya amaankaaga marka aad gaso website-kan.

Karka aad internet-ka gasho barowsaradu waxay kaydiyaan warbixino ku saabsan meelaha aad eegtay. Waxaa ka mida sawirada website-yada aad gashay iyo waxyaabihii aad baadhay. Marka talooyinkan raac si aad u yarayso in qofkale raadkaaga raaco.

Haddaad barowsarka aad isticmaalayso garanayso u gudub qaybaha ku khuseeya ee hoos ku qoran. Haddii aadan garanayn waxaad tagtaa **Help**, liiska soo baxa ta u hoosaysa ee ay ku qorantahay **!About Internet Explorer, About Mozilla Firefox ama wax lamid ah'** — wuxuu kuu sheegayaa barowsarka aad isticmaalaysid — raac tilmaamaha barowsarkaas khuseeya.

Internet Explorer

Tag meesha ay ku qorantahay **Tools** kadibna liiska ka dooro **Internet Options**. Poga ay ku qorantahay **General**, tag qeybta **Temporary Internet Files**, tag **Delete Cookies** dabadeedna **Ok**. Tag **Delete Files** oo sax meesha ay ku qorantahay **Delete all offline content** kadibna **ok**. Qaybta **History**, tag **Clear History** kadibna **Ok**. Waxaad tagtaa **Content** oo dooro **Autocomplete** ugu dambayna **Clear Forms**.

Firefox/Netscape

Tag meesha ay ku qorantahay **Tools** oo dooro **Options** ka dibna **Privacy**. Tag **Clear** oo ka hooseeya **Cache** iyo **Saved Form Information**.

Opera

Tag **Tools** Ka dibna **Preferences**. Tag **Advanced** kadibna **History**. Tag labada meelood ee **Clear** ku qorantahay kadibna **Empty Now**.

Tirtirida taariikhda barowsarka (Deleting your browsing history)

Barowsarisku waxay kale oo kaydiyaan bogaga internetka aad eegtay, waxaa loo yaqaan History. Si aad taa uga masaxdo Internet Explorer iyo Netscape/Firefox hoos u hay **Ctrl** kadibna taabo **H (Ctrl, Alt iyo H for Opera)**

Find meel ay ku qorantahay www.womensaid.org.uk, taabo dhinaca midig ee mouse-ka ka dibna dooro **Delete**

E-mail

Haddii lagu soo diro e-mail hanjabaad ah, waad daabacan kartaa ama haynkartaa si ay caddayn kuugu noqoto. E-mail-kasta oo aad dirtay waxay gelayaa faylka e-mail-ka la diray. Haddii aad bilawday inaad qorto e-mail laakiin aadan dhamayn, waxay gelikartaa Drafts folder. Haddaad ka jawaabto wax e-mail ah, orijinkii waxaa laga helayaa e-mail-kaaga — Daabaco kadibna masax haddaad doonayso in aan la arkin.

Marka aad waxka masaxdo E-mail program (Outlook Express, Outlook, Thunderbird etc) ma tirtirmo ee wuxuu geeyaa fayl kale oo layidhaahdo waxyaabihii la masaxay. Wixii faylkan gala waa inaad gooni u masaxdaa.

Amaanka guud (General security)

Haddii aadan isticmaalin password markaad kopbutarka furanayso, waxaa dicikarta in qofkale furto e-mail-kaaga iyo boggaga aad isticmaashay. Meelaha ugu amaansan ee aad internet-ka ka gelikartaa waa laybareeriga, guryaha saaxiibadaa ama shaqadaada.

Warbixinaya aan soo sheegnay oo dhan waxaa dhicikarta in aanay qarir raadadkaagii. Barowsariska badankooduna waxay muujiyaan meelaha aad internet-ka ak gashay. Meelaha ugu amaansan ee aad internet-ka ka gelikartaa waa laybareeriga, guryaha saaxiibadaa ama shaqadaada.

Waa maxay dhibaatooyinka qoysku? (What is domestic violence?)

Dhibaatada qoyska dhowr siyood baa loo qeexikaraa. Ururka Women's Aid siduu u arkaa waa: marka dhibaato xaga jidhka, qalbiga, dhaqaalaha ama galmood ah loo gaysto qofka oo uu u gaysto qof ay isku qoys yihiin. Dhibaatadaasina tahay mid soo noqnoqota oo qofka lagu dirqiyayo. Waxaa ka mid noqonkara guurka laysku khasbo iyo dambiyada qofka loo gaysto si loo ilaaliyo "magaca ama sharafta reerka".

Dhibaatooyinka qoysku waa kuwo inta badan dhaca. Baadhitaan la sameeyey wuxuu sheegay in ay saamaynkaraan afartii dumar ahba midkood inta ay noolyihiin. Laba dumar ah ayay todobaadkasta dilaan nimanka la nooli ama hore ula noolaan jiray. Dhamaan dhibaatooyinka qoysku waxay ka yimaadaan qofka gaysanaya oo doonaya awood uu ku kantaroolo xaaskiisa iyo qoyska intiisa kale. Dhibaatooyinka noocan ahi waa kuwo nolosha dhibanaha khatar geliya marba marka ka dambaysana sii xumaada carruurta reerkana saameeya.

Maadaama ay dhibaatooyinka qoyska dhexdiisa ka dhaca ee jidh-dilka iyo kufsigu ka midka yihiin ay intabadan dumarka ku dhacaan oo ragu u gaysto qoraalkani wuxuu qofka dhibgaystaha ah ku magacaabayaa *isaga* dhibanahana *iyada*.

Qofkasta oo dumar ah way ku dhicikartaa dhibaato qoys kumana xidhna midabka, jinsiyada, diinta, awooda ama habnololeedka qofka. Waxay kaloo ku dhicikartaa dadka wada nool ee lesbian ama gay ah iyo labeebka iyada oo ay dhibka gaysankaraan dadka isla qoyskooda ahi.

Dhibaatooyinka qoyska dhexdiisa ahi dambi ma yihiin?

(Is domestic violence a crime?)

Dhibaatooyinka qoysku waa badan yihiin waana noocyo badan yihiin, marka ma jiro dambi layidhaahdo “dhibaato qoys”. Dhibaatooyinkan kuwo kamid ah ayaa sharcihaan dambi ah. Waxaa ka mid ah jidh-dilka, dhaawicida, kufsigu iyo khasbida dumarka, hanjabaada, bah-dilka, dabagalka iyo baqdin/cabsi gelinta. Qaar kamida dhibaatooyinka qalbiga iyo dareenka qofka waxyeela ayaan la caddayn inay dambi yihiin inkastoo ay saamayn dheer ku yeelankaraan sida dumarka iyo caruurtu u noolyihiin iyo qofnimadooda.

Yaa ka masuul ah dhibaatooyinkan?

(Who is responsible for the violence?)

Dhibaatada waxaa markasta ka masuul ah qofka gaystay isagaana ku eedayan. Qofka dhibanaha ahi marnaba kama masuul aha falalka qofka dhibka gaystay. Dadka dhibka gaystay waxay badanaaba isku dayaan inay aanay qiran gefkooda, waxayna eeda saaraan cidkale sida xidhiidhka reerka, siday usoo koreen, caafimaadkooda ama maandooriye ay isticmaalaan. Inkastoo arrimahani saamaynkaraan dhaqanka qofka dhibaatooyinka qoyska sabab toos ah uma noqonkaraan.

Sida lagu garto dhibaatooyinka qoyska (Recognising domestic violence)

Qofkastaaba wuu la murmaa mar marna didaa ra'yiga qofka ay wada noolyihiin ama isku qoyska yihiin. Dhamaanteena waxaynu dadka inala qoyska ah ku samaynaa waxyaabo aan farxad gelin oo aynu mardambe isku qoomamayno. Haddii waxyaabahaasi noqdaan kuwo caado noqda oo soo noqnoqda waa calaamad lagu garto dhibaataada qoyska. Su'aalahan soo socda ayaa ku caawinkara.

- Ninkaaga ama qofkale oo qoyskaaga ahi ma kuu diiday inaad aragto saaxiibadaa ama reerkiina?
- Ninkaagu makuu diiday inaad shaqayso ama waxbarato?
- Miyuu ku baadhaa ama ku dabogalaa?
- Ma kugu eedeeyaa inaad shukaansi ama gogol-dhaaf la samayso cidkale?
- Miyuu markasta ku xaqiraa, ku dhaleeceeyaa ama ku caayaa?
- Miyaad ka baqataa/cabsataa?
- Weligaa dabeecadaada ma bedeshay adoo ka baqaya siduu yeelayo?
- Marna ma burburiyey waxaad leedahay?
- Marna waxma gaadhsiiyey naftaada ama ta carruurta?
- Lacagta ma kugu yareeyaa?
- Marna makugu khasbay inaad samayso wax aadan doonahayn?
- Miyuu kuu diiday inaad daryeel caafimaad doonato adiga oo u baahan?
- Miyuu isku deyey inuu ku kantaroolo isagoo kuugu hanjabaya in lagu musaafurinayo sharciga aad wadanka kujoogto awgii?
- Makuugu hanjabay inuu carruurtiina kaa kaxaysanayo, inaad carruurta adigu kaxaysankarin ama arkikarahayn haddaad ka tagto?
- Marna makugu khasbay sarriirta ama inaad la seexato ninkale?
- Miyuu kuu diiday inaad guriga ka tagto?
- Miyuu ku marmarsoodaa khamriga ama maandooriye kale markuu kugu gafo?
- Miyuu kaa kantaroolaa khamriga ama maandooriye kale oo aad isticmaasho?

Waxaa i haysata dhibaato qoys — maxaan ka qaban karaa? (I am experiencing domestic violence — what can I do about it?)

Qofna ma mutaysan in dhibaato aanu galabsan loo gaysto mana aha inaad u dulqaadato. Waxaa jira waxyaabo aad samaynkarto laakiin midkoodna ma fududa xal degdeg ah oo dhibaatooyinka joojiyana markiiba kama helaysid. Ka xorowga dhibaatooyinka qoysku waa holw dheer. Dumarka badankoodu waxay caawimo ka doontaan meelo badan waxaana dhicikarta inay marar badan ku noqdaan meelaha laga caawiyo inta aanay xalka kama dambaysta ah goosan.

Maxaa sharcigu kuu qabankaraa

Legal options

Haddii aad go'aansato inaad ninkaaga ka tagto iyo haddii kaleba waxaad xaq uleedahay in sharcigu ku badbaadiyo waxaana sharci-ahaan kuu furan;

- **The Civil Law** — oo kaa caawinkara xaga amarka maxkamada (Court order), heshiiska carruurta, kala deganaanshaha iyo furriinka
- **The Criminal Law** - oo ay bilaabi karaan Booliiska iyo maxkamadu (crime prosecution service CPS) haddii dambi lagaa galay

Haddii aad khatar gasho dir telefoonka emerjensiga (999) oo booliska la hadal. Waa shaqadooda inay ku badbaadiyaan.

Waxaad kaloo la hadli kartaa Telefoonka caawimada dumarka dhibaataada qoysku ku dhacdo ee 24-ka saacadood furan (The freephone — 24 hour National Domestic Violence Helpline). Haddaad doonayso qof kaa caawiya fursadaha ku banaan, lahadal telefoonka bilaashka ama lacag la'aanta ah 0808 2000 247 oo ay ururada Women's Aid iyo Refuge wada maamulaan. Telefoonka waxaa 24-ka saacadood jooga dumar khibrad u leh dhibaatooyinka qoyska oo ku siinaya talo iyo taageero dhamaantoodna dumar ah. Waxay kuu sheegayaan xuquuqdaada iyo fursadaha kuu banaan.

Waxaa jira telefoon kale oo laga caawiyo dadka lesbian ama gay ah iyo labeebka — oo layidhaahdo Broken Rainbow oo furan 9:00 subaxnimo ilaa 1:00 da duhurnimo iyo 2:00-da ilaa 5:00 ta galabnimo lambarkuna waa 08452 604460 iyo minicom 0207 231 3884

Qorshaynta amaankaaga (Making a safety plan)

Waxaa haboon inaad samaysato Qorshe aad ku ilaaliso amaankaaga iyo ka carruurtaada. Qorshahaasi wuxuu kaa caawinayaa wixii dhib ama khatar ah ee kugu yimaada mustaqbalka. Ma joojin kartid dhibka ama xadgudubka adiga laguu gaysanayo. Qofka sameeyey ayaa joojinkara, laakiin waxaa jira waxyaabo aad sameyn kartid si aad u kordhisid amaankaada iyo ka caruurtaada.

- Waxaad meel xafidan dhigataa dhamaan telefoonada muhiimka kuu ah, sida kuwa ururada dumarka caawiya, kuwa xafiisyada Women's Aid iyo Refuge ee kuugu dhow iyo ka booliska qeybta Dhibaataada qoyska ku shaqada leh, dhaqtarkaaga, Iskuulka (hadaad caruur leedahay) iyo ka looyarkaaga iyo kuwa caawimada ee aynu kor kusoo sheegnay.
- Carruurtaada bar inay caawimo kuu raadin karaan haddii wax degdeg (Emergency) ahi kugu dhacaan iyo inay si sax ah u sheegi karaan magacooda iyo addirayska meesha ay joogaan.
- Haddii uu jiro qof deriskaaga ama jaarkaaga ah oo aad aaminsantahay ama meel aad degdeg u tegikartid u sheeg xaalada jirta carruurtaada una sheeg inay Booliska wacaan haday maqlaan ama arkaan khatar ama dhibaato dhacday.
- Sii qorshayso hab aad adiga iyo carruurtaadu u baxsankartaan oo amaan ah haddii khatar degdeg ahi idinku timaado.
- Sii diyaarso shandad wixii emerjansi ahi kuugu jiraan oo ku qarso meel amaan ah.
- Iskuday inaad markasta heysato in lacag ah oo ay ku jiraan sarif aad telefoon ku diratao ama aad bas kuraacdo.
- Ogow meesha telefoonka kuugu dhawi kuyaalo hadaad telefoonka gacanta leedahayna qaado.
- Haddii aad ka shakido inuu ninkaagu dhibkuu gaysano isku day inaad tagto meelaha ugu khatarta yar gurigaaga.
- Udiyaar garow inaad guriga si deg-dega uga bixi karto.

Udiyaar garowga inaad tagto (Preparing to leave)

Hadaad go'aansato inaad ka tagto ninkaaga si wacan u diyaar garow. Mararka qaarkood wuxuu qofku sii badiyaa dhibaataada uu kuu geysanayo markuu ogaado inaad ka tagayso. Sidaa awgeed waxay noqan kartaa wakhti khatar kugu ah.

Qorshayso inaad tagto wakhti uusan guriga joogin. Isku day inaad qaadato waxkasta oo aad u baahantahay oo ayku jiraan waraaqahaaga muhiimka ah iyo kuwa carruurta hadaad leedahay madaama ay dhici karto inaad kusoo noqon waydo markale. Carruurtaada kaxayso haddii kale waxaa dhici karta inay adkaato inay dibkuula nooladaan mustaqbalka. Haddii caruurtaadu iskuulka dhigato macalimiintooda usheeg cida iskuulka ka kaxayn doonta.

Ka fakarida iyo go'aansashada inaad tagto waxay qaadan kartaa wakhti dheer. Laakiin inaad qorshe sameysato macnaheedo maaha inaad ku dhaqaaqdo markiiba ama aad isticmaasho. Laakiin wuxuu kaa cawinayaa inaad ka fakarto fursadaha kuubanaan iyo dhibaatooyinka la xidhiidha .

Waxyaabaha aad diyaarsanayso haddaad go'aansato inaad ka tagto ninkaaga. (What to pack if you decide to leave your partner)

Waxaa haboob inaad qaadato waxyaabaha soo socda markaad tagaysid.

- Aqoonsi
- Shahaadooyinka dalashada caruurtaada.
- Baasaboorkaaga iyo kuwa caruurtaada iyo hadaad haysato fiise iyo warqado shaqo.
- Lacag, Buuga bangiga/jeega iyo kaadhahka bangiga
- Furaha guriga iyo baabuurka (haddaad leedahay)
- Kaadhka lagu bixiyo lacagta caruurta iyo caydha
- Liisanka baabuurka
- Buuga xusuusqorka.
- Sawirada qoyskaaga iyo caruurtaada.
- Waxyaabaha aad isticmaashaan adiga iyo caruurtaada
- Waxyaabaha caruurta ku cayaaraan siiba kuwa ay xiiseeyaan.
- Waxaa kale ood qaadan kartaa wixi cadeeymo ah ee la xiriira dhibaatan, sida waraaqaha booliska, maxkamada iyo dawooyin aad isticmaalisay haday jiraan.

Sidii aad isu ilaalin lahayd markaad kala guurtaan ka dib.

(Protecting yourself after you have separated)

Adiga ayaa go'aansanaya inaad dhibaatan ku haysata dadka u sheegto iyo in kale. Laakiin hadii aad u sheegtid waxa jira saaxiibadaa, eheladaada, iskuulka caruurta iyo shaqadaada waxay sii kordhineysaa amaankaaga warbixinta ku khusaysana ma bixinayaan.

Hadii aad gurigaagii ka tagtay laakiin aad wali joogtid meel u dhow, talooyinkan hoos ku qoran ayaa kordhinkara amaankaaga;

- Meel aad keligaa tahay ama meel dayacan hategin.
- Ha tagin meel aad horay u tagi jirtay
- Bedel caadooyinkaagii hore intaad awoodid.
- Bedel wixii balano ahaa ee ninkaagu oгаа
- Bedel waqtiga iyo waddada aad u maro meelihii aad tegijirtay ee aadan ka martin. Iskuday inaad maro meel amaan ah markaad maraysid meelaha cidlada ah.
- Iskuulka caruurta u sheeg waxa dhacay iyo qofka ilmaha isguulka ka soo doonaya.
- Isku day inaad shaqadaada u sheegto waxa dhacay hadaad is leedahay waa laguugu imanayaa ama lagaala soo xidhiidhayaa.

Hadaad meel dheer u guurtay oo aadan doonahayn in ninkaagu ogaado waa inaad ka taxadartaa wax kasta oo sheegi kara meesha aad degtay,sida;

- Telefoonkaaga gacanta wuxuu noqon karaa raad raac. Hadaad fileysid inay dhicikarto laxidhiidh shirkada telefoonada ama bedel nambarka telefoonkaada.
- Ha isticmaalin kaarka bangiga ee idinka dhaxeeya waayo waxaa soo baxaya meelihi aad ku isticmaashay.
- Iska hubi inaan addirayskaagu ku qornayn waraaqaha maxkamada
- Hadii aad doonaysid inaad telefoon u dirto ninkaad ka baxsatay ama qof xidhiidh la leh hubi in nambarka telefoonkaagu uusan soo bixin oo garaac 141 inta aadan nambarkooda dirin
- U sheeg caruurtaada in aanay ciwaanka guriga iyo telefoonka qof kale u sheegin.

Hadii maxkamadu kuu ogolaato inaad deganaato gurigaagii oo ninkaagii ka tago hubi inay boolisku ogyihiin haddaad u baahatana ay si deg dega kuu soo gaadhayaan. Meelaha qaarkood waxaa ka jira nidaamyo kale oo lagu caawiyo dumarka xaalada noocan ah ku jira. Waydii dadka ku caawinaya.

Waxaad sidoo kale samaynkartaa waxyaabahan hoos ku qoran
(You could also consider the following)

- Inaad bedesho dhamaan furayaasha guriga
- Daaqadahana quful u samee
- Guriga ku xidh alaamka dabka
- Security lights ku xidh albaabada debeda
- Usheeg deriskaaga in ninkaagii aanu kula deganayn oo ay kuusheegaan ama booliska la hadlaan haday arkaan
- Telefoon lambarkaaga ha gelin buuga telefoonadana
- Isticmaal Answer-machine si aad u ogaato cida kula soo hadashay
- Waraaqaha maxkamadana coobi ka hayso

Haddii ninkaagii hore sii wado hanjabaad iyo dhibaataayn, waa inaad markasta wixii dhacay qorataa, oo ay kujiraan maalmaha iyo wakhtiyadu, wixii dhacay iyo hadday suurto gasho sawir wixii adiga ama gurigaaga ku gaadhay. Haddii aad dhaqtarku kaa daweeyo wax ku gaadhay usheeg inuu qoraal kugu siiyo. Haddii aad haysatay amar maxkamadeed oo awood xidhitaan leh usheeg boolisku inay qabtaan ninkaaga: Haddii ninkaagii jebiyey amar maxkamadeed u sheeg looyarkaaga. (faahfaahin dheerada ka eeg — Sida aad amar maxkamadeed u heliso iyo booliska iyo prosecution process)

Haddii khatar degdeg ahi kugu timaado booliska kala hadal 999.

Maxay kuuqaban karaan urrurka Women's Aid? (What can Women's Aid do for me?)

Urrurka Women's Aid waa urrur samofal ah oo la shaqeeya dadka dhibaatooyinka qoysku gaadheen wuxuuna isku xidh iyo taageero siiyaa inka badan 370 urrur oo meelo kala duwan ka shaqeeya adeegyada urrurku sameeyo waxaa ka mida :

- Guryo magan galyo
- Warbixino taageero iyo adeegyo soo booqasha ah oo u gaara kumuyunatiyada yar-yar.
- Taageero wareegta oo ay siiyaan dumerka jecel in ay gurigooda joogaan iyo kuwa degaanada kumeel gaarka ah ku jira.
- Dib udajinta iyo taageero dambe oo la siiyo dumarka iyo carruurta marka ay ka baxan geyraha magangelinta

- Kooxo taageera dumarka dhibaato qoysku dhacday iyo carruurtooda
- Taageero carruurta la siiyo
- U doodid madax banaan iyo taageero haddii ay maxkamada tegayaan
- Talafoon bilaasha oo 24ka sacadood furan oolaga caawiyo dumerka oo ay wada jir u maamulaan Women's Aid iyo Refugee. 08082000247.

Xagee tegikaraa? (Where can I go?)

Haddii aad u baahato inaad gurigaaga ka tagto dhibaato qoys awgeed waxa suurto gal ah inaad tagto degaanka magangelyada (Refuge), in aad saaxiibadaa ama eheladaada u tagto ama degaan emergency ah hesho. Sikastaba ha-ahaatee ninkaagii wuxuu qiyaasi karaa meelaha aad tegikarto wuxuuna isku deyayaa inaad soo noqoto. Waxaa iyana dhicikarta in saaxibadaa ama ehelkaagu aanay mudo dheer ku hayn karahayn ama eeda waxkaa saaraan.

Degaanka Emergenciga ah (Emergency accommodation)

Waxaad tahay qof hoy-la' haddii aadan ku noqon karin gurigaagii. Xafiiska guryaha ee xaafadaada ayaa kaa caawinaya sidaad u heli lahayd meel aad ku noolaato. Waxay marka hore kula doonayaan hoy degdeg ah oo aad waqti gaaban deganaato kadibna hoy rasmi ah. Ka maqnaanshaha gurigaagii waqti koobani waxba kama bedelaysu wixii aad xuquuq ku lahayd. Inta aad guryaha Emergenciga ah joogtana waxaad leedahay xuquuq ta kiraystaha guryaha Koonsilka, Housing Associationka ama gaarka loo leeyahay degani leeyahay.

Sidee codsigayga wax looga qabanayaa? (How will my application be dealt with?)

Xafiisyada guryo bixintu way ku kala duwanyihiin arintan. Ugu horayn waxaa lagula yeelanaya waraysi ku saabsan baahidaada guriyeed wixii aad u sheegtana way xafidayaan. Haddii aad u aragto inay ku caawinayso waxaad soo wadan kartaa qof kale, sida saaxiib ama qof wakiil ka ah ururka Caawinaada dumarka, u sheeg qofka wareysiga kula yeelanaya inaad guriga ku noqon karin dhibaataada jirta awgeed. Waxaa laga yaabaa in lagu weeydiyo caddaymo inaad dhibkan ku jirtid. Laakiin hadaadan heyn waxaa qasab ah inay xafiiska guryo bixintu degaan ku siiyo intay howshu socoto. Hadday doonaan inay dhacdooyinkaaga baaraan waxaan kugula talinayaa inuu kula socdo qof aad ku qanacsantahay. Sida qareenkaada ama shaqaalaha arimaha bulshada.

Waxaa dhici karta in maxkamadi go'aamiso in qofkii dhibka waday laga saaro guriga. Sidaa awgeed aad guriga ku noqon kartid. Si kastaba ha ahaatee waa

inaadan taas yeelin. Haddii aadan dooneeyn xafiiska guryo bixintu waa inuu ku siiyaa meel aad joogtid inta aad ka heleysid talo sharci ah. Marka aad sameeysid codsiga guryo la'aanta ahna xafiiska guryo bixinta eed codsida ka sameysay wuxuu leeyahay shaqaale si sharci ah kuu siinaya degaan ku meel gaara inta ay hawshaada ku jiraan.

**Maxaan sameynkaraa haddii xafiiska guryuhu icaawinwaayo?
(What can I do if the local housing office will not help me?)**

Haddii ay kugu adkaato inaad degaan ku meel gaadha ah hesho la hadal telefoonka bilaashka ah ee laga caawiyo dadka dhibaataada qoysku kudhacdo. Waxaaad kale oo caawimo ka helikartaa Citizen Advice Bureau, Selter ama Looyarkaaga.

**Fursadaha kale ee kuu furan
(Other options)**

Waxaad kale oo go'aansan kartaa inaad gurigaagii ku noqoto haddii aad ku nabadgaleysa oo ay maxkamadu kuu xukuntay. Waxaase muhiim ah inaad ogaato inaad ku khasbanayn inaad gurigaagii ku noqoto ama joogto haddii aadan amaanaahayn

**Waa maxay guryaha magangalyadu? Sidaanse ku helikaraa?
(What is refuge? And how can I stay in one?)**

**Waa maxay guryaha magangalyadu?
(What is a refuge?)**

Guryaha magangalyada waa guryo loogu talagalay inay joogaan dumarka iyo carruurta kasoo cararey dhibaatooyinka qoyska oo amaana ah. Marka aad timaado adiga iyo carruurtaada ayaa qol laydinka siinayaa. Kijinka, suuliga iyo meelaha kalana dadka kale ayaad la wadaageysaan. Adareysyada guryahana waala qariyaa. Waxaa lagu weydiinayaa inaad saxeeexo heshiis ayku qoranyaihiin shuruudo aad guriga ku dageyso iyo inta aad joogeyso.

Ilaa 500 oo guryahan iyo meelaha dadka laga caawiyo ah ayaa kuyaal Eglan, Scotland, Wales iyo waqooyiga Ireland. Guryahan qaarka mid ah waxaa loogu talagalay dumerka ka yimi qolyaha yar-yar sida kuwa madow iyo kuwa eeshiyaanka ha.

**Sidaan ku helikaraa guryaha magangalyada
(How do I arrange refuge accommodation?)**

Waxaa sidaad gurahan ku heli lahad kaa caawinaya dumarka aad kala hadlikarto telefoonka bilaashka ah ee aynu hore usoo sheegnay oo ay wada jir u maamulaan

urrurada Women's Aid iyo Refuge. Waxaa kale oo kaa caawinkara ururada qoxoontiga, booliska iyo Social Service- ka.

Guryaha magangalyada waxaa loogu talo galay in qofku ku helo maalin gudaheed. Hore uma sii codsankartid oo laguuma heynkaro waxaana lagayaabaa inaad ka helin meelaha aad jeceshahay.

Haddii aad shaqaalaha telefoonka bilaashka ah kala hadashay ka codsato inay guri noocan ah ku doonaan. Waa inaad u sheegtaa magacaaga, magaca carruurtaada iyo telefoon ay kalasoo xidhiidhaan marka ay meel kuu helaan. Marka guri magangelyo lagu soo helo waxaa lagu soo sheegayaa guriga magaciisa iyo sidaadku tagilahayd waxana muhiim ah inaad xafidato.

**Maxaan u qaadan karaa guryaha magangelyada
(What can I take with me to the refuge)**

Hadaad awoodo sii qaado waxyaabaha aad markasta u baahantahay. Waxaa ka mid ah waxyaabaha ku qoral liiska qorshaha tegitaankaaga.

**Maxaan u qaadankarin guryaha magangelyada?
(What can't I take with me to the refuge?)**

Guryaha magangelyada badankoodu ma laha meelo wax la digto markaa wax wayn ma qaadan kartid. Xayawaanada, sida bisadaha iy eeyda iyayana lama ogola.

**Wakhti inteeya ayaan joogi karaa guryaha magangelyada?
(How long can I stay at the refuge?)**

Intaaad u baahantahay sida badan. Laba maalmood ilaa mudo bilo ah. Laakiin qaar ayaa leh waqti xadidan. Guryahani waxay dumarka sii yaan waqti ay kaga fekeraan xaaladooda iyagoo jooga meel amaana. Dumarka qaarkood gurigoodii bay ku noqdaan. Intaad doontaba aad joogtide waxaad helaysaa talo iyo taageero.

Warbixino dheeraada waxaad ka helisaa Women's Aid Network iyo A-Z of Refuge oo webpage- koodu yahay
<http://www.womensaid.org.uk/network/index.htm>

Haddii kale waxaad lasoo hadli kartaa telefoonka bilaashka ah ee 0808 2000 247 oo aad marwalba caawimo ka heliso

Carruurta iyo dhibaatooyinka qoyska (Children and domestic violence)

Sideebey carruurta u saamaynkarta dhibaata qoyska? How will my children be affected by the violence?

Haddaad carruur leedahay waxay u badan tahay inaad isku dayday inaad ka badbaadiso dhibaata kusoo gaadha. Waxaa laga yaabaa inaad filayso in aanay ogayn. Inta badan qoyska dhibaata haysato carrurtoodu waa ogyihiin. Qofka dhibaataa gaaysta waxay u badantahay innu carrurtana gaadhsiiyo.

Siyaabo badan bay carruurta dhibaata ugaran karaan. Way arki karaan, maqlikaraan, dhaawac lagu gaaysta bay arkikaraan ama waxaa lagu qasbikaraa inay ka qaybqaataan. Carruurta waxay wax la qabaan dadka ka masuulka ah. Haddii aanay amaan ku haysan gurigooda sixun bay u saamaynkarta koritaankooda iyo dabeecadooda. Carruurta dhibaatooyin qoys soo martay oo dhami dhibaato maskaxeed baa soo gaadha oo waxaa iminka loo aqoonsaday waxyeelo weyn. Carruurta kusoo kortay dhibaato qoys siyaabo kala duwan ayey u saameysaa. Da'dooda, Jinsiyadooda, dhaqankooda, lab iyo dhadig midkey yihiin, iyo shakhsiyadooda ayaa raad ku yeesha siday dhibaata u turjuntaan. Carruurta badankooda si uun bay dhibaata u saameysaa xataa haddii aanay ka muuqan.

Carruurta waxay noqonkaraan kuwo cadheysan, kuwo cidloobay, kuwo dambi galay, kuwo baqaya ama awood la'a. Waxay yeelan karaan dareem isku mid ah oo ay u muujiyaan adiga iyo ninkaagaba. Dhibaata waxay kale oo saameynkarta xidhiidhka ay dadka kale la leeyihiin iyo waxbarashadooda iskuulka. Sidoo kale carruurta waxaa lagu arki karaa:

- Fakar iyo isla hadal
- Hurdo la'aan
- Riyooyin iyo qarow
- Cabasho jidh xanuun
- Iyo inay isku kaajaan
- Xanaaq badan
- Inay u dhaqmaan sida carruurta da'dooda ka yar
- Inay ka maqnaadaan iskuulka
- Gardaro
- Inay gooni noqdaan
- Han yaraan
- Isticmaalka khamriga iyo maandooriyayaasha
- Inay naftooda wax yeelaan

- Cunto xumo
- Inay isu arkaan inay khalad ama dambi galeen

Waxaa laga yaabaa inaad dareento inaad carruurtaadii dayacday ama aadka walwasho in carruurta lagaa qaato haddii aad dhibaatada ku haysata sheegto. Laakiin si musuulnimo ah ayaad yeeshay hadii aad naftaada iyo carruurtaada caawimo u doonto wax eedana kuma lihid dhibaatada uu qofkale geystay. Haddaad tahay waalidka aan dhibaatada geysan, waxaa muhiim ah in lagu taageero si aad adiguna u taareegto carruurtada oo uga bad-baadiso dhibaatada soo gaadhikarta.

Sida aad u caawinkarto ilmahaaga (How you can help your children)

Hooyooyinka iyo carruurta qaar ayaa aamusa oo qarsada dhibaatada. Laakiin carruurta badankoodu way jecelyihiin inay helaan fursad ay kaga hadlaan dhibaatada iyo dareemkooda — Inkasta oo ay mararka qaarkood sugaan inta ayka tagayaan meesha dhibaatadu kusoo gaadho.

Carruurtaado wayku rumeystaan ee si wanaagsan wax ugu sheeg adigoon baqdin galin. U sharax in is dhibaateyntu khalad tahay xalna keeninku dhiiri gali inay sawiraan ama qoraan xaalada gurigooda iyo siday dareemayaan.

Waxaad carruurtaada u sheegi kartaa inay eegaan website-ka carruurta iyo dadka yaryar ee Women's Aid oo lagu magacaabo The Hideout www.thehideout.org.uk. Waxaa ku jira sheekooyin ku saabsan carruur dhibaato qoys haysato.

Marka carruurtaada dhibaato loo geysto (When your children are been abused)

Baadhitaan la sameeyey wuxuu sheegayaa in carruurta dhibaato qoysku soo kortay badankooda iyagana ay soo gaadhay dhibaato jidh dil ama faraxumeyn ahi oo qofka dhidaatada sameeyaa u geystay.

Raga dumarkooda dhibaa khasab maaha inay carruurtana waxyeelaad, laakiin qaarkood ayaan waxyeela. Haddaad isleedahay carruurtaada waxbaa la yelaa waa inaad degdeg wax uga qabato. La xidhiidh Women's Aid ama urrurada kale ee carruurta caawiya. Social worker-ku carruurta kaama qaadanayaan haddaad la shaqayn karto si aad carruurtaada u badbaadiso.

Haddii ilmahaagu kuu sheego in wax la yeelay — waxaad ugu jawaabiso ayaa muhiim ah.

- Ilmahaaga u ogolow inuu kuusheego wixii ku dhacay oo si wacan u dhageyso adiga oon hakin
- Usheeg inayan wax khalada iyagu lahayn
- Usheeg inaad jeceshahay oo aad rumeysanayso waxay kuusheegeen
- Tus inaad ka xuntahay dhibka soo gaadhay
- Isku day adigu inaad argagax kaa muuqan oo daganaasho u muuji ilmaha.

Haddii uu ilmahaagu ku jiro khatar dhibaato kale loogu geysankaro waxaad ku khasbantahay inaad amaankooga sugto. Waa inaad ka fogeeyso qofkasta oo dhibaato soo gaadhsiiyey ama soo gaadhsiinkara waxaad caawimo ka heli kartaa urrurka Women's Aid, Refugee iyo talafoonka bilaashka oo ah 0808 2000 247.

Markaad carruurtaada ula guurto guri magangalyo (Moving into a refuge with your children)

Nabadgalyadaada awgeed waxaa laga yaabaa in ayna suuragalnoqon inaad carruurtaada usheegto inaad u guureysaan guri magangalyo. Hasayeeshee waxaa wanaagsan inaad la socodsiiso waxa dhacaya markay kuu suurto gasho. Waxaad odhankartaa waxaynu soo booqanaynaa meel u gaar ah carruurta iyo hooyooyinka. Usheeg inay carruurta dib u arki doonaan qoyskooda intiisa kale iyo saaxiibadoodba.

Guryaha magangalyada badankooda waxaa ka shaqeeya dad carruurta taageera oo carruurta soo dhaweyn doona waxaana laga yaabaa inay ugu tagaan carruuro kale oo ay la ciyaaraan. Nolosha guryaha magangalyada waxaa loogu talagalay in carruuri ku noolaato dadka ka shaqeeyaana waxay kaa caawinayaan in carruurtaadu fahanto waxa dhacay. Waxay la kulmayaan oo la hadlayaan carruuro kale oo xaaladooda oo kale ku jira waxayna ogaanayaan in dhibaataadani kaligood u gaarahayn.

Warbiximo dheeraad ah oo la xidhiidha deryeelka carruurtaada (Further information and help with your children)

Haddii aad u guurto guri magangalyo iyo haddii kaleba waxaad la xidhiidhi kartaa urrurka bad-baadinta carruurta (NSPCC) oo aad telefoonka dabilaashka ah ee 0808 800 5000. Waxa kale oo aad la hadli kartaa Health visitor kaaga, dhakhtarkaaga ama haddii aad uur leedahay umulisadaada.

Carruurtada waxaad usheegi kartaa inay wacaan telefoonka carruurta (Childline) 0800 1111 oo bilaasha.

Heshiishka carruurta marka lakala guuro ka dib iyo kaalinta maxkamada qoyska (Making arrangement for the children after separation: The role of the family courts)

Xidhiidhka waalidka kale (Contact with the other parent)

Haddii dhibaato ninkaagu kuugeystay awgeed aad gurigaagii uga tagto waxaad ubadantahay inaad carruutiina kaxeysato. Haddii carruurta iyo aabahood doonayaan inay is arkaan waxaa loo habeyn karaa si qof waliba ku raali noqdo. Hase yeeshee inta badan amaanka ayaa walaac keena. Dumar badan ayaa ka baqa xidhiidhka joogtada ah ee carruurta iyo ninkoodii hore yeelanayaan. Laakiin maxkamadu way yareysaa ama iska indo tirtaa cabsiyahaa. Marka waalidku codsado in uula kulmo ilmahiisa maxkamadu badanaaba wey ogalaataa. Waxaa meesha ugu mihiimsan sharci ahaan inla ilaaliyo xuquuqda ilmaha — taana waxaa ka mida in ilmuhu la kulmi karo labadiisa waalidba. Marka maxkamadu u ogalaato in waalidkii dhibka geystay carruurta arko dhibaatooyinkale ayaa gaadhikara. Carruur ayaa sidaa lagu dilay. Waxaa kale oo aabahu isticmaali karaa booqashada ilmaha loo ogalaaday inuu ku ogaaado meesha hooyadii joogto.

Hadaad maqasho in ninkaagii codsanayo inuu la kulmo carruurtiisa waxaa muhiim ah in aad hesho lawyer dhibaatooyinka qoyska yaqaan. Waana inay durjumaan kuu qabtaan. Xafiiska kugu dhow ee urrurka Women's Aid ayaa kaa caawinkara sidaad looyer u heli lahayd haddii kale la hadal urrurka Rights of Woman oo kaala talinkara xaga sharciga telefoonkooduna yahay **0207 251 6577 — website — kooduna waa [www. rightsofwomen.org.uk](http://www.rightsofwomen.org.uk)**

Markaad hesho foomka maxkamada waa inaad ka jawaabtaa codsiga ninkaagii hore adigoo calaamadinaya qaybta dhibaataada qoyska. Caawimo haddaad ubaahato doono si aad foomka maxkamada u buuxiso oo aad u caddaysu dhibaatooyinkii lagu gaaystay iyo cabsida aad ka qabto haddii booqashada la ogolaado. Wixii caddaynaya dhibaataada adiga iyo carruurtaada soo gaadhayna ku lifaaq. Haddaad ku dacwooniso in ilmahaaga la faraxumeeyey waa inaad diyaarisaa caddaynta loo baahantahay. Haddaad is leedahay ilamhaaga waxbaa la yeelayaa ama waa lala baxsanayaa codso in kullanka dusha laga ilaaliyo, haddii aadan ku qanacsanayn go'aanka maxkamada ambiil baad codsankartaa laakiin waa la diidikaraa codsigaaga.

Deganaansha (Residence)

Maxkamada qoysku waxay xukumaa meesha ilmuhu ku noolaanayo iyo qofka uu la noolaanayo. Haddii aad ka baqayso in ninkaagii hore ilmaha la baxsanayo ama aanu

soo celinayhayn markuu booqdo waxaad codsan kartaa xukun deganaansho ah. Codsigani wuxuu maraa hab la mid ah ka kullanka ama booqashada.

Hanjabaad la baxsi (Threatened abduction)

Haddaad ka baqaysu in ninkaagu kaa kaxaysto carruurta waa inaad si degdeg ah ula tashato looyarkaaga. Haddii aad ogatahay inay taasi dhicisana booliska la hadal. Haddii carruurtii lagaa kaxaystay ama ay soo noqon waayeen ka dib markay aabahood booqdeen waxaad maxkamada ka codsankartaa in lagu soo celiyo. Maxkamadu waxay kale oo kuu xukumi kartaa in ninkaaga laga mamnuuco in uu mardambe carruurta kaxaysto adiga oo aan raali ka ahayn.

Haddii aad isleedahay carruurtaada waxaa la gaynayaa waddan kale oo sharci gooniya leh waxaad u baahan tahay inaad talooyin gaara heshid. Haddii carruurta waalidkood ula baxsado wadan kale waxaad isticmaali kartaa Heshiishka Hague si laguugu soo celiyo.

Urrurka la yidhaahdo Reunite ayaa dadka kala taliya carruurta waddanka debadiisa loola baxsaday. Waxaad kala xidhiidhikartaa 01162556 234 ama www.reunite.org.uk.

Xuquuqdaada Sharciga (Your legal rights)

Haddii aad baqdin ama cabsi badan ka qabto ninkaaga ama nin horay wax idiinka dhexeeyeen waxaad xaq u leedahay in lagu amaangeliyo. Dhibaatooyinka qoyska waxaa qaabilsan sharciga dambiyada (criminal law) iyo ka madanida ah (civil law), labada hab waa kala duwan yihiin waxaana kala maamula laba maxkamadood.

- *Criminal law* — waxaad leedahay xuquuq. Haddii uu wax ku yeelay qof kula noolaa kama duwana wax uu ku yeelay qof aadan aqooni oo adiga markasta dambi ayaa lagaa galay, booliska iyo Crown Prosecution Service ayaa bilaaba habkan. Kiisaska noocan ah waxaa lasoo hordhigaa Maxkamada Magistrates-ka ama maxkamada Crown-ka iyadoo ku xidhadan dambiga lagaystay inta uu le'egyahay, habkan ujeedadiisuna waa ciqaabta dambiilaha.
- *The Civil law* — habkan ujeedadiisu waa ilaalinta iyo xaalmarinta waxaana kiisaska lagu qabtaa maxkamada qoyska iyo ta gobolka.
 - waxaad maxkamadahan ka codsankartaa inaan ninka aad is haysaan mardambe ku maagin ama ku dhibaataayn ama gurigaaga iman.
 - waxay kaloo kaa caawinkaraan inaad carruurtaada ka badbaadiso qofka dhibaya ama wax yeelaya.

- Waxaad kale oo helikartaain lagaa caawiyo guryaha emerjensiga ah iyo kuwa kumeelgaadhka ah.

Booliska iyo Habka Crown Prosecution-ka (Police and Criminal Prosecution Process)

Dhibaatooyinka qoyska badankoodu waa dambi oo adiga ama qof kuu hadlaya ayaa booliska la xidhiidhi kara. Gacan saarka, kufsiga iyo hanjabaada oo qof kula nooli kuu gaystaa kama duwana kuwa qof aadan aqooni kuu gaysto haddayan ka sii xumayn. Dumar badan ayaa ka gaabsada inay booliska la xidhiidhaan ilaa ay ku kalifto. Waxay ka baqaan inaan la rumaysan ama inay ku wacad fureen ninkoodii. Dumarka madoobi waxay ka baqaan in la cunsuriyeeyo kuwa aan sharciga haysanina booliskaba way ka baqaan. Dumarka maandooriyaha isticmaala, lesbianka iyo kuwa jidhkooda ka ganacsadaaba ma aaminaan booliska. Haddaad khatar la kulanto lahadal booliska oo diro 999

Maxaa boolisku qabankaraa (What the police can do)

Muhiimada ugu horaysa ee boolisku waa amaankaaga iyo ka carruurtaada. Kaalintoodu waa inay idin badbaadiyaan wixii aad dhibaato sheegatayna baadhaan. Shaqadooda ma aha inay idin dhax-dhaxaadiyaan ama cid eeda saaraan.

Haddii aad booliska la hadasho kadib marka ay dhibaato qoys kusoo gaadhay waa inay gooni kuu arkaan, adigoo ka durugsan qofkii dhibaataada kuu geystay. Waa inay turjumaan kuukeenaan hadaad u baahantahay waana in aanay carruurtaada ama qof qoyska ka mida waydiin inuu kuu durjumo.*Waxaad codsan kartaa inaad aragto booliis dumar ah.

Boolisku waa inay caawimo iyo taageero kaa siiyaan sidii aad:

- naftaada iyo carruurtaada u badbaadin lahayd
- Idinka ka kexeeyaan dhibaataada — sida iyagoo dhib geystaha xidha
- Ku heli lahaydeen gar gaar dheg dega ama caawimo caafimaad
- Inay ogaadaan wixii dhacay
- Ula xidhiidhi lahayd urrurada kale
- U heli lahayd gaadiid ku qaada haddii aad meelkale tagayso

* Ilaa cidkale oo kuu turjunta la waayo

Haddii dambi laga galay boolisku waa inay qabtaan ninkaaga iyagoon adiga ogolaansho ku weydiin ama ku odhan dacwadaada qor marka hore — inkastoo aykaaga baahan doonaan mardambe. Tani waxay cashar u noqonaysaa ninkaaga oo tusaysaa inay dambi tahay fara saarka ama dhibaataaynta xaasku. Waxaa la haynkaraa 24 sacadood (36 sacadood weekend-ka) ka hor inta aan la xukumin. Haddii uu tago inta aan boolisku iman waa inay isku dayaan inay soo qabtaan.

Haddii boolisku waxka qabtaan dhibka lagu geystay waxaad ka qaadataa nambarka dambiga, haddii aadan sharci sax ah haysan rikoodhka booliska ee kusaabsan dhibaataada qoyska ee kugaadhay wuxuu kaa caawinkaraa codsigaaga.

Intaa ka dib maxaa dhacaya?

What happens next?

Haddii boolisku qabtaan oo xukumaan ninkaaga waxaa dhicikarta inay hayaan ama kusoo daayaan damiin ayla socdaan shuruudo aan dhibkale la idinku geysankarin. Xidhido marwalba ma keento xukumaad. Intaan boolisku go'aan gaadhin waxay la tashadaan Crown Prosecution Services (CPS). Xidhida marwalba kuma siin karto bad-baado, waxaa dhici karta inay qofkii kugusii dirto.

Habka loo xukumo dambiga (The criminal Prosecution Process)

Marka boolisku qof xidhaan waxay la xidhiidhaan CPS oo kala taliya xukunka ku haboon iyo cadeynta loo baahanyahay. Waxayna tix galinayaan nabadgalyadaada, ta qoyska intiisa kale iyo fikradaada. Haddii aad dacwada ka noqoto waxay u badantahay in waxlaga weydiyo siloo ogaado inaan ninkaagu kugu cadaadin.

Hadaad dacwada ka noqoto booliska iyo CPS ayaa goosankara inay danta guud awgeed dacwada usii wadaan. Marmarka qaarkood, sida haddii lagugu khasbay inaad ka noqoto dacwadahaagii ayaa la isticmaali karaa si dambiilaha loo xukumo adiga oon maxkamada lagaaga yeedhin. Haddii ay sidaasi dhacdo eedaysanaha waa la heynayaa ama waxaa lagu sii daynayaa damiin taas oo ku xidhan dambiga la geystay.

Inta dambiilaha maxkamada la horkeenayaa waxay qaadankartaa dhowr bilood. Mudadaa gudaheeda boolisku markale ayuu kuu imankaraa waxaadna u sheegi kartaa dhibaataadii ku gaadhay kuu saamaysay, haddii dulmi kale lagu gaystay iyo hadaad xaalmarin doonaysid. Wixii caddaymo dheeraada ee aad booliska siisaana way caawinayaan sida:

- Qoraalo caafimaad ku saabsan wixii ku gaadhay iyo wixii kale ee aad tabaniso
- Wixii jaarkaagu ogyihiin ee booliska u sheegaan

- Urrurada aad dhibaatan u sheegtay
- Qoraalo caruurta iskuulkoodu kaga hadlay sida ay dhibaatan u saamaysay
- Amar ama xukun maxkamadeed oo aad codsatay
- Wixii cabsi ama baqdin gaara ee aad qabto

Dacwada waxaa la keeni karaa maxkamada maanjistreydka ama ta Crown-ka. Haddii eedaynahu uusan qiran dambiga waa lagu yaadhayaa si aad ugu markhaati furto. Haddii qofku dambiga qirto ama lagu xukumo maxkamadu way joogsanaysaa siloo soo diyaariyo reboodhka dhaqancalinta inta aanan la xukumin.

Xukunka qofku wuxuu ku xidhnaadoonaa dambigu inta uu la'egyahay iyo wixii uu hore u sameeyey. Wuxuu noqonkaraa in shuruudo lagu sii daayo ama xabsi loo diro. Sida sharciga cusubi qabo waxaa la raacinkaraa xukunka amar xakameynaya qofka dhibaatanada geystay haddii maxkamadu u aragto inuu khatar kugu keeni karo xitaa haddii dambigii lagu waayo.

Warbixin dheeraada (Further information)

Waxaa laga yabaa in urrurka Women's Aid uu adeegyo soo booqasho ah ama u gaara u hadlida dadka dhibaatanada qoysku soo gaadhay ka sameeyo degaankaaga, oo kaa caawinkara xaga sharciga. Telefoonkooda waxaad ka helaysaa booga telefoonada ee xaafadaada.

Sida aad u helikarto amar maxkamadeed (Getting an injunction)

Amarka maxkamada civil-ku wuxuu ilaa xad kaa badbaadinkaraa dhibaatooyin kusoo gaadhi lahaa. Waxaa jira laba nooc oo amar maxkamadeed ah oo ku jira qeybta afraad ee sharciga qoyska ee soo baxay 1996.

- A non-molestation order
- An occupation order

A non-molestation order waxaa loogu talagalay inuu qofka ka joojiyo inuu isticmaalo ama ku hanjabo qacan qaad uu ugeysanayo adiga ama carruurtada, iyo cadaadinta iyo bahdilka siloo ilaaliyo caafimaadkaaga iyo nabadgalyadaada. Sharci cusubina wuxuu jabinta amarkan ka dhigay dambi.

An occupation order wuxuu xukumaa cida ku noolaankarta guriga reerka wuxuuna dhibgaeystaha ku xukumi karaa inuusan iminkarin guriga agagaarkiisa. Hadaad ka

baqayso inaad la noolaato ninkaaga ama aad gurigaaga oo aad dhibaato uga tagtay doonayso inaad kusoo naqonto waxaad codsankartaa amarkan.

Amarkan waxaa la soconkara awood qofka lagu xidhi karo haddii maxkamadu ogalaato in loo baahanyahay. Taas macnaheedo waa in booliisku xidhikaro qofkii haduu amarka jabiyo isaga oon dambi kale galin

Yaa codsankara amarka maxkamada (Who is eligible to apply for an injunction)

Waxaa labadan amar midkood codsankara qof xidhiidhadan soosocda midkamida la lahaa qofka dhibaataada geystay:

- Inaad is qabtaan
- Inaad la nooshahay ama la noolaan jirtay
- Inaad isku guri ku noolaan jirteen
- Inaad wax isku tihiin
- Inaad guur ku heshiiseen
- Inaad carruur isu leedihiin
- In xidhiidh gogol wadaag idinka dhexeeyeen
- Inaad dacwadan qoyska ku wadajirtaan

Haddii aadan amaradan maxkamada midkood codsankarin dhibaatooyin kaa haystaan qof wax idinka dhexeeyeen waxaad helikartaa amarka maxkamada civilka ee ka badbaadinta dulmiga oo sharcigiisu soo baxa 1997. Sharci cusub ayaa amarkan raacinkara in qofka eedayanaha ah laga xakameeyo meelo ama falal gaara xitaa hadaan dambi lagu helin laakiin maxkamadu u aragto in khatar lagu keeni karo.

Amarada maxkamadu inta badan waa wakhti go'an laakiin waa la cusboonaynkaraa ama waxaa la odhan karaa ilaa amar dambe.

Sidaad u helikartid cid kaala talisa xaga sharciga (Getting Legal Advice)

Xafiiska urrurka Women's Aid ee kuugu dhow ayaa kaa caawinkara sidaad u heli lahayd looyar ama garyaqaan waayo aragnimo u leh dhibaatooyinka qoyska. Xafiiska latalinta wadaniyiinta (Citizen Advice Bureau) iyo Law society-ga waxaad iyana ka helikartaa liiska looyarada qoyska ee degaankaaga.

Waxaa laga yaabaa inaad xaq u leedahay in kharashka looyarka lagaa bixiyo haddii aad ceydha qaadato ama dakhligaaga iyo keydkaagu yaryihiin. Deeqaha sharciga iyo adeegyada sharciga ee komuunatiga (Legal Aid and Community Legal Services) la xidhiidh.

Hadaad hesho deeqdani waxay kale oo kaa bixinaysaa kharashka durjumaada. Ninkaaga lacagtiisa lama tix galinayo haddaad isaga dacwayniso. Haddii aadan deeqda sharciga xaq u lahayn isla markaana awoodin inaad kharashka iska bixiso waxaad la xidhiidhaa xarunta sharciga komuunatiga ama xafiiska la talinta wadaniyiinta. Urrurka (Rights of Woman) Wuxuu diyaariyey boog yar oo kuu sharxaya “Amarada maxkamadaha” oo dhowr af loo turjumay, waxaanad kala hadli kartaa Telefoonka -0207 2516577.

Tegida maxkamada (Going to court)

Codsiyada amarka maxkamada ee la xidhiidha xeerka qoyska waxaa la geeyaa, maxkamada Magistrates-ka iyo maxkamada qoyska, marmarna maxkamada sare. Codsiga waxaa lagu eegayaa maqsin ama qol maxkamada ah oo ka xidhan qofkasta oo aan ahayn dadka codsigu khuseeyo. Waxaad kaxaysan kartaa looyarkaaga iyo turjubaanka laakiin cidkale laguuma ogola.

Haddaad ka baqeyso in eedaysanuhu afxumo ama dhibaato kale kuu geysto intaad maxkamada joogo, u sheeg looyarkaaga oo ka codsankara shaqaalaha maxkamada inay kaa ilaaliyaan. Waxaa kale oo maxkamadu awoodaa inay meelo kala duwan adiga iyo eedaysanaha idin fadiisiyaan.

Haddaad doonayso inaan ninkaaga ama eedaysanuhu ogaan meesha aad ku nooshahay, maxkamada usheeg inay qariyaan addirayskaaga.

Wakhti intee le’eg bay qaadanaysaa intaad ka helayo amar maxkamada? (How long does it take to get an injunction)

Haddii naftaadu khatar ku jirto isla maalin gudaheed ayaa codsigaaga maxkamada lagaynkaraa iyadoo qofka dhibka geystay aanu joogin. Habkan waxaa la yidhaahdaa codsi aan ogaysiis lahayn. Maxkamadu waxay eegaysaa inaad khatar ku jirto, in laga hor joogsanayo inaad codsigan samayso haddii lagu yidhaahdo sug iyo in ninkaagu ka warwareegayo in la siiyo ogaysiis uu maxkamada ku horyimaado. Haddii maxkamadu ku siiso amar aan ogaysiis lahayn - “Without Notice” order- waa inaad maxkamada kusoo noqoto marka dacwada oo dhan lasoo hordhigayo.

Haddii dacwado kale oo qoyska la xidhiidhaa socdaan, sida booqashada ama masuuliyada carruurta, waxaa dhicikarta in maxkamadu mar wada qaado. Lakiin maxkamadu way bixinkartaa amar degdeg ah inta dacwada oo dhan la sugayo.

Waa maxay caddayta loo baahan doonaa? (What evidence will be needed)

Waxaa maxkamadu kaa doonaysaa inaad kitaabka quraanka ah ku dhaarato kadibna usheegto wixii dhabaato lagu gaystay. Waa inaad dhibaataada ku gaadhay

iyo sida ay adiga iyo carruurtaada u saamaysay, u caddaysaa maxkamada. Wixii dacwadaada taageeraya, sida qoraaladii booliska ama dhakhtarku way ku caawinayaan.

Marka maxkamadu xukunto amarna lagu soo rogay ninkaaga waa inaad adigu koobi qaadato, looyarkaaguna waa inuu hubiyaa in koobi amarka ah gacanta loogu geeyo dambiilaha. Amarka maxkamadu ma dhaqangelayo ama soconmaayo haddii aan la caddayn karin in qofkii lagu xukumay uu helay.

Maxaa dhacaya haddii eedaysanuhu amarkii maxkamada jebiyo? (What if the abuser breaks the order?)

Haddii eedaysanahu uu jabiyo shuruudihii amarka maxkamada waa inaad booliska la hadashaa si ay u xidhaan oo maxkamada dib ugu caliyaan. Waa inaad looyarkaaga usgeegtaa in ninkaagii uu jabiyey amarka maxkamada.

Dumarka ka tirsan dadka/komuunitiyada madow iyo kuwa jinsiyadaha yaryar (Women from Black and Minority Ethnic Communities)

Dhibaataada qoysku waxay saamaysa dumarka oo dhan jinsiyad kasta ha ahaadeene. Ma jiraan wax caddaynaya in dumar Jinsiyado ama dhaqano gaara leh ay dhibaataadani kaga badantahay dumarka kale. Haseyeeshee, waxaa kala duwanaankara dhibaatooyinka iyo cida gaysata. Tusaale ahaan, komuunitiyada qaarkood, waxaa dhibaataada gaysankara qof kamid ah qoyska balaadhan. Sidoo kale dhibaataadu waxay noqonkartaa guur labada qof laysa siiyay oo la isku khasbay ama gudniin fircooni ah. Dumarka madow iyo kuwa Jinsiyadaha yaryar ahi waxay u badantahay inay cidloodaan, In cadaadis kaga yimaado xaga dhaqankooda iyo diintooda iyo inay ka baqaan/cabsadaan inay reerka ceeb u keenaan.

Haddaad tahay qof duamar ah oo madow ama Jinsiyadaha yaryar katirsan, oo doonaysa inay dhibaato qoys ka baxdo waxaa laga yaabaa in cunsuriyad ama midab nacaybna kuugu darsamo. Taas awgeed waxaa dhici karta in aadan caawimo dhaqso uga doonan booliska, social service-ka ama xafiiska guryaha adoo filaya inay si midab nacaybnimo ku jirto u eegaan dacwadaada. Waxaa laga yaabaa inay fikradda ku salaynayaan dhaqankooda ama fikrado khalad ah oo ay kaaga kahaystaan. Sidoo kale waxaa dhicikarta inay ka warwareegaan inay soo dhexgalaan dhibaataada qoyskaaga iyagoo ka baqaya in loo arko inay cunsuriyad sameeyeen.

Waxaa laga yaabaa inaad ka baqato inaad bulshadaada ka dhex baxdo ama ku dhex ceebowdo. Waxaa laga yaabaa in eheladaadu ama reerkiinu kugu khasbo inaad ninkaaga la joogto ama markii horeba ku siiyeen adiga oo aan doonahayn. Haddii guurkaagu burburo waxaa laga yaabaa in eeda lagu saaro ama lagugu eedeeyo inaad reerka ceebaysay ama sababtaa awgeed reerkiinu kugu dayriyaan.

Sidaad caawimo u helilahayd (Getting Help)

Haddii aad wadanka UK dhowaan timi ama aadan ku hadlin luqada English-ka way adkaanaysaa sidaad caawimo ku helilahayd. Haddaadan garanayn meel ama cid ku caawinkarta lasoo hadal telefoonka 24-ka sacadood furan ee bilaashka ah — 0808 2000 247 - shaqaalaha telefoonka kaa qabanaya ayaa kugu xidhi kara turjumaa afsoomali kugula hadla oo kuu sheegaya meel kuu dhow oo aad caawimo ka helikarto.

Haddaad u tagto urrur ku caawinkara oo aadan English ku hadli Karin waa inay kuu keenaan turjumaan madaxbanaan. Iskuday inaad waydiisato haddaan lagu keenin. Haddii aad isleedahay turjubaanku arimahaaga cid kale ayuu u sheegayaa ama adiga cadaadis kusaaro codso inlagaa badalo. Saxiibadaa iyo eheladaada ha waydiisan inay kuu turjumaan ilaa aad ka fursanwaydo.

Haddii sharciga aad wadanka ku joogtaa aanu hagaagsanayn ama ku xidhanyahay inaad ninkaaga la joogto, waxaad is odhan kartaa meel aad u baxdo iyo cid ku caawinkartaa ma jirto. Waxaa dhici karta inaad ka baqdo ama ka cabsato in lagu masaafuriyo haddaad cidkale caawimo waydiisato. Haddii aad xaalad sidan ah ku jirto akhriso qaybta **Immigration-ka** ee buugan.

Sikasta oo sharciga aad wadanka ku joogtaa yahay waxaad xaq u leedahay in caawimo caafimaad iyo mid magangalyo lagu siiyo. Waxaad kaloo xaq u leedahay inaad maxkamada ka codsato amar amaankaaga sugaya.

Adeegyada gaarka ah (Specialist Provision)

Waxaa laga yaabaa inaad jeceshahay inuu ku caawiyo qof jinsiyad iyo diin kula wadaaga. Telefoonka laga caawiyo dadka dhibaataada qoysku gaadhay oo bilaash ah, ayaad waydiisan kartaa adeegyada gaarka ah ee dadka madow iyo kuwa Jinsiyadaha tirada yar loogu tala galay.

Waxaa kale oo dhicikarta in aad shaqaalaha aad isku Jinsiyada/kumoonatiga tihiin ka baqayso oo ay yaqaanaan reerkaaga tasoo u fududaynkarta in haddaad dhuumanayso ay ku helaan. Markaa adaa dooranaya adeega kuu wanaagsan. Urrurada komuunatiga qaxoontiga ah qaarkood ayaa ku gaynkara meel aad sii

deganaan karto xitaa haddii aadan wax sharci ah wadanka kulahayn — ama haddii aan caydh lagu ogolayn.

Guurka khasabka ah (Forced Marriage)

Haddii aad ka baqanayso/cabsanayso in adiga ama qof aad garanayso lagu khasbo guur aanay doonayn — la hadal qaybta guurka khasabka ah oo telefoonkoodu yahay — 0207 — 0800 0230 ama 0207 0800 0135.

Arrima Immigarationka ama Sharciga aad wadanka ku joogto (Immigration Issues)

Qaybtani waxay kaa caawinaysaa sidii aad caawimo u heli lahayd. Haddii aadan lahayn sharci aad wadanka ku joogto ama qofkale kaa masuul yahay.

Haddii aadan sharci wanaagsan wadanka ku lahayn iyo haddii kaleba waxaad xaq u leedahay in dhibaataada qoyskaaga kaaga timaada lagaa badbaadiyo. Qofka dhibaataada kuugaystaana wxuu waajib u leeyahay in uu dusha ku qaato wixii sharcigu ku xukumo ee la xidhiidha dambiga uu gaystay.

Miyaad wadanka UK u timi inaad nin isguursataan ama aad la noolato nin horay kuu qabay?

(Did you come to the UK to marry or join your partner?)

Haddii aad wadanka Uk u timi inaad la noolato nin aad isguursanaysaan ama hore isu qabteen oo halkan degan- waxaa sharcigu qabaa inaad la daganaato mudo laba sanadood ah — labadaa sano kadib ayaad codsankartaa in adiga daganaansho lagu ogolaado.

Haddii aadan sharci lahayn oo ninkaagu ku keenay waxaa dhicikarta in xaaladaasi u suurta galiso ninkaaga iyo reerkiisu inay dhibaato joogto ah kugu wadaan. Waxaa dhicikartaa in ninkaagu kaa qaato baasaboorkaga, xaquuqdaada kaa qariyo, cid aad la xidhiidhana kaa ilaaliyo. Waxaa dhicikartaa inaad laba sanadood ama waxka badan joogtay laakiin aadan ogayn waxa aad xaquuq sharci leedahay iyo meeshaad u mari lahayd. Waxaa kale oo dhicikarta inaad ka baqato/cabsato inaad dhibaataada ku haysa cid u sheegto ama qofka ku dhibaya ka tagto adigoo filaya in lagu musaafuriyo.

Haddii adigu aadan sharci lahayn xaq uma lihid caydh, oo waxaad dhaqaale iyo taageero ugu xidhnaanaysaa ninkaaga iyo eheladaadu. Taasi waxay sii adkaynaysaa xaaladaada.

Dhibaataada qoyska iyo xeerka immigrayshanka (Domestic violence and the immigration rule)

Haddaad kasoo badbaaday dhibaato qoys, laakiin aadan laba sanadood la noolayn ninkaaga dhibaatan awgeed, waxaa suurta gal ah inaad codsankarto sharci daganaansho wadanka ah, sida uu qabo xeerka immigrayshanka ee 2002- ka. Si codsigaaga loo ogolaado waa inaad buuxisaa shuruudahan soo socda oo dhan

- In lagu siiyey wakhti kooban oo aad kusoo gasho ama ku joogto wadankan adigoo aad isqabtaan ama isguursanaysaan qof wadankan dagen
- In aadan weli dhamaysan labada sanadood ee ninkaaga kaa masuulka yahay
- In dhibaataada qoys kugu dhacday laba sanadood gudahooda
- Inaad ka tagtay oo aadan la noolayn ninkaagii ku keenay
- Iyo inay kala tagiina keentay dhibaato qoys.

Waxaa kale oo lagaa doonayaa inaad dhibaataada ku gaadhay u hayso cadaymahan hoosku qoran midkoo.

- Amar maxkamdeed
- Xukunkii maxkamadu siisay ninkaaga
- Digniino boolisku siiyey ninkaaga.

Haddii aadan shuruudahan buuxunkarin waxaa lagaa doonayaa ugu yaraan laba ka mida waxyaabaha hoos ku qoran

- Warqad aysoo qoreen urrurada caawiya dadka ay dhibaataada qoysku ku dhacday oo caddaynaysa dhibaataada ku gaadhay
- Waraaqo caafimaad oo dakhtarku cadaynayo inay ku gaadheen dhaawacyo waafaqsan dhibaataada qoyska ee ku gaadhay
- Waraaq adiga dhakhtarkaagu soo qoray oo kadib marka uu ku baadhay uu ku qancay in dhaawacyo kaa soo gaadheen qoyskaga/ninkaaga
- Ballanaqaad qoran oo ah inaan ninkaagu kuusoo dhowaanayn oo maxkamada loo geeyey
- Qoraal boolisku caddaynayo inay gurigaaga yimaadeen oo loogu yeedhay dhibaato qoys
- Waraaq ay Social Service-ku soo qoreen oo caddaynaysa in dhibaato qoys oo loogu yeedhay jirto

Adiga, looyarkaaga ama lataliyahaaga ayaa masuulka ah in caddaymaha lagaa doonayo ay raaciyaan codsigaaga. Foomka codsiga waxaad ka helikartaa www.ind.homeoffice.gov.uk. Haddii codsigaaga lasoo diido waxaad qaadankartaa **appeal**.

Waxaa laga yaabaa inay wakhti qaadato inta aad heliso looyar qaabilsan imigrayshanka. Lakiin waa in si dhaqso ah loo xareeyo. Ilaa sharciga lagu soo ogolaado, qaydha iyo deeqda sharciga xaq uma lihid.

Haddii wakhtigii lagu ogolaa inaad Uk joogtaa kaa dhamaaday, oo aadan ogayn waxa lagu ogolyahay codsi sharci waad samaynkartaa. Waxaa codsiga noocan ah la tixgalinayaa haddii la xareeyey isla ayaamihii sharcigu kaa dhacay ama in yar kadib. Haddii codsiga noocan ah lagu soo diido, **appeal** laguuma ogola.

Haddaad tahay qof magan-gelyo doon ah (Asylum seeker) ama aad sharci kale oo wakhti kooban haysato, fursadahani — kuuma furna- nasiib xumo.

Magangelyodoonka (Asylum seekers)

Haddaad tahay qof magangelyo doon ah ama xaaskiisa oo dhibaato qoys kugu dhacdo, inaad dacwooto ama caawimo raadsato wax saamayn ah ku yeelan mayso codsigaaga magangalyo. Isku day inaad marwalba haysato waraaqahaaga aqoonsiga iyo kuwa carruurtaada. Haddii guri lagu dajiyo amaankaaga ayaa muhiim ah. Haddii aad ka dacwootay dhibaato qoys cida guriga ku dajisay waa inay markiiba kaa kaxeeyaan oo ku geeyaan guri kale oo amaan ah. Urrurka **NASS** waa inuu bixiyaa kirada gurigaaga. Waxaad kale oo codsankartaa deeq Emergency ah oo aad ku noolaato.

Waxaa dhicikarta in kulan guryayntaada ah lagula yeesho. Cida guriga ku siisayna waa inay turjubaan kuu keenaan haddaad u baahato. Haddii ninkaagu codsiga magangalyada sameeyey adna ku xidhantahay, waxaad ka fekerikartaa inaad iskaa codsi u sameeyso. Haddaad sidaas yeesho, Home Office-ku wuxuu dacwadaadii kudarayaa inuu eego dhibaatooyinka kugu imaankara haddii wadankaagii lagugu caliyo adigoo qof dumar ah oo kaligeed ah.

Si aad warbixin iyo talooyin wanaagsan u hesho, la xidhiidh la taliye xaga imigrayshanka ah oo diiwaangashan. U sheeg xaaladaada iyo dhibaatooyinka ku haysta.

Haddii aad sharci kale oo mudo gaaban ah haysato (If you have insecure immigration status for other reasons)

Haddii aadan xaq u lahayn inaad sharci codsato adoo kaashanaya xeerka qoyska, waxaa dhicikarta inaad caawimo dhaqaale ka helikarto koonsilka ama maamulka meesha aad degantahay. Waxaa kale oo aad caawimo iyo taageero ka helikartaa adeegyada u furan dadka dhibaataada qoysku hayso.

**Haddii aadan caydha ama deeqaha dadwaynaha xaq u lahayn
(If you have no recourse to public funds)**

Haddii caawimooyinka aan soo sheegnay aadan midna xaq u lahayn, ilaa sharci lagu siiyo caawimooyinka helimaysid. Laakiin waxaa jira fursado yar oo sharcigu aanu xidhin. Waxaa jirta deeq la siinkaro dumarka aan sharciga lahayn ee dhibaato qoys ku dhacdo si ay u helaan caawimo deegaan, sida guryaha magangelyada dumarka, degaamada kumeelgaadhka ah ama meelaha komuunatigooda. Laakiin caawimadani waxay ku kooban tahay kharashka shaqaalaha ku caawinaya oo ma bixinayso kirada iyo waxaad ku noolaanayso.

Koonsilada ama maamulada gobolada waxay awood u leeyihiin in ay caruurta baahan ama dayacan siiyaan cunto, guri iyo daryeel sida uu qorayo sharciga carruurta ee la ansixiyey 1989. Laakiin koonsilku waa diidikaraa haddii carruurta taageeradan xaq ugu leedahay ururka NASS.

Koonsiladu waxay kaloo awood u leeyihiin in ay caawiyaan dadka dhibaata qoysku gaadhay ee aan haysan sharci ay caawimo ku helilahaayeen gaarahaan haday maato, waayeel ama dad xanuunsanaya yihiin. Laakiin bixinta caawimadan koonsilkastaa isagaa go'aansan kara.

Urrurada qaxootiyada qaarkood ayaa degaan iyo caawimo ku siinkara xitaa haddii aadan sharci lahayn. Kharashka urradani iyagaa bixiya markaa tiro yar ayay caawinkaraan.

Haddaad doonayso inaad la xidhiidho urradan lasoo hadal telefoonka bilaashka ah ee laga caawiyo dumarka dhibaata qoysku haysato oo lambarkiisu yahay 0808 2000 247. Shaqaalaha telefoonka kaa qabta ayaa turjubaan Soomaali ah kugu xidhaya haddii aadan English-ka ku hadlikarin.

Women's Aid Federation of England, Registered Charity No: 1054154